

Kansallinen sote-tietopohja edistää yhdenvertaisuutta

➤ Mitä tarkoitetaan kansallisella sote-tietopohjalla?

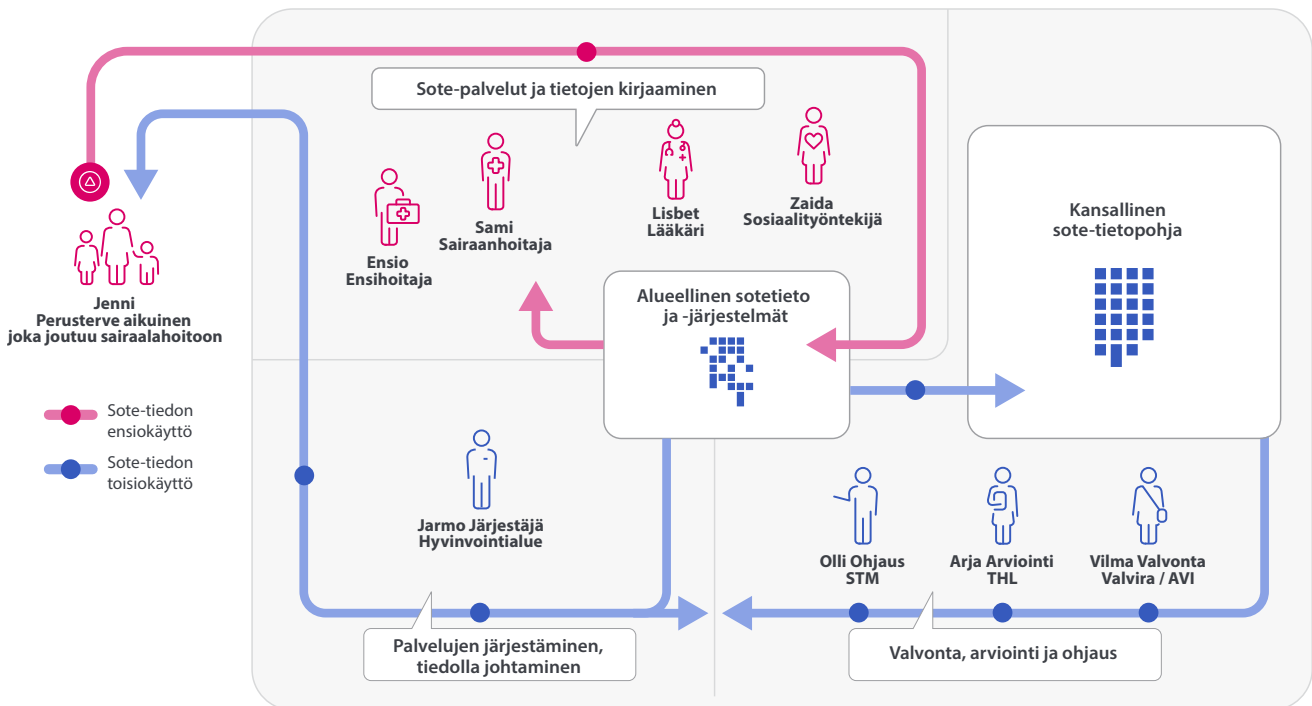
Kansallinen sote-tietopohja koostuu tiedoista, joita syntyy sote-palvelutuotannossa, ja jotka ovat saatavilla viranomaisten tietovarannoissa tai Kanta-tietoalustan kautta laissa säädettyihin käyttötarkoituksiin.

Sote-tiedoksi katsotaan:

- julkisen ja yksityisen terveydenhuollon potilas- ja palvelutapahtumatiedot
- julkisen ja yksityisen sosiaalihuollon asiakas- ja asiakkuustiedot
- sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja toimintaa kuvaavat tiedot
- sosiaali- ja terveydenhuollon talous- ja henkilöstötiedot
- sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnassa tuotetut tiedot

Kansallinen sote-tietopohja ei kata kaikkea sitä tietoa, jota hyvinvointialueilla, palvelunjärjestäjillä tai -tuottajilla on käytettävissä omassa toiminnassaan. Toisaalta kansallinen sote-tietopohja sisältää sellaista yhdistelmätietoa, jota ei ole hyvinvointialueiden tai palvelujärjestäjien omassa järjestelmissä.

Sote-palvelut turvataan tiedon avulla

Sote-tietoa syntyy, kun sote-henkilöstö kirjaa potilaan hoito- tai asiakkaan palvelutapahtumia järjestelmiin. Tietoa hyödynnetään sekä tiedon ensisijaisessa että toissijaisessa käyttötarkoituksessa, kuten tiedolla johtamisessa.

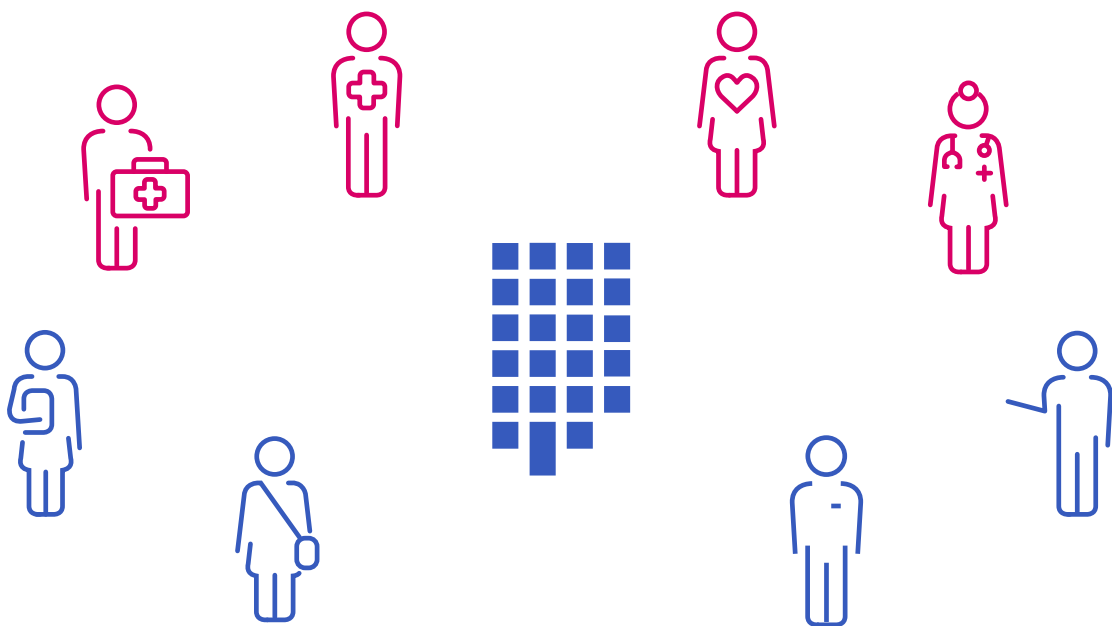
➤ Kansallinen sote-tietopohja palvelee viranomaisia ja hyvinvointialueita

Kansallisesti vertailukelpoisen sote-tiedon ansiosta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmää arvioivat, valvovat ja ohjaavat viranomaiset saavat kokonaiskuvan muun muassa väestön sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeista ja palvelujen laadusta ja riittävydestä valtakunnallisesti.

THL käyttää kansallista sote-tietopohjaa sote-palvelujärjestelmän järjestämislain 30 §:n mukaisissa asiantuntija-arvioinneissa. Lisäksi THL hyödyntää sote-tietopohjaa tutkimustöinnässä sekä tilastointi- ja rekisteriviranomais-tehtävissään tuoden siihen myös uutta, rikastettua tietoa.

Valvira ja aluehallintovirastot hyödyntävät sote-tietopohjaa sote-palvelujärjestelmän ja -toiminnan valvontatehtävissä ja myös tuottavat itse valvonnassa syntynyttä tietoa sote-tietopohjaan muiden hyödynnettäväksi.

Kansallinen sote-tietopohja palvelee **hyvinvointialueita** järjestämislain 29 §:n velvoittavien tehtävien suorittamisessa tarjoamalla vertailukelpoista tietoa eri alueilta. Hyvinvointialueen on johdettava tiedolla ja seurattava väestönsä hyvinvointia ja terveyttä sekä verrattava tätä tietoa vastaavaan tietoon muista hyvinvointialueista.

Hyvinvointialueen on johdettava tiedolla ja seurattava väestönsä hyvinvointia ja terveyttä sekä verrattava tätä tietoa vastaavaan tietoon muista hyvinvointialueista.

Hyvinvointialueet hyödyntävät alueellista tietopohjaa päivittäisjohtamisessa

Hyvinvointialueet hyödyntävät päivittäisjohtamisessaan alueellista sote-tietopohjaa. Sote-tietoa on alueellisissa asiakas- ja potilastietojärjestelmissä, joihin sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset kirjaavat kaiken arjen työssä syntyvän tiedon. Lisäksi alueilla on muita tiedonhallintaratkaisuja, joihin tallentuu sote-palvelutoiminnassa syntynyttä organisaatioiden tietoa esimerkiksi henkilöstöstä ja taloudesta.

Alueella syntyvä tieto palvelee sote-henkilöstöä potilaan hoidossa ja asiakaspalvelutyössä (ensiökäyttö) sekä palvelunjärjestäjää esimerkiksi operatiivisessa päätöksenteossa ja tiedolla johtamisessa (toisiokäyttö). Osa näistä tiedoista siirtyy hyödynnettäväksi kansalliseen sote-tietopohjaan esimerkiksi Kanta-palvelujen tai rekisteritiedonkeruiden kautta.

Kansallinen sote-tietopohja laajenee

Laadukas sote-tietopohja tukee sote-uudistuksen tavoitetta edistää yhdenvertaisten ja vaikuttavien sote-palvelujen toteutumista. Kansallista sote-tietopohjaa kehitetään muun muassa Toivo-ohjelman Valtava-hankkeessa aiempaa kattavammaksi ja laadukkaammaksi. Kehitystyö tulee jatkumaan usean vuoden ajan.

Kokonaan uuden tiedon lisäksi jo ennestään kerätyn tiedon laatua ja hyödynnettävyyttä parannetaan yhtenäistämällä tietosisältöjä ja -rakenteita sekä tiedon jalostamisen ja käsittelyn prosesseja. Näin tiedon sisältö ja merkitys säilyvät aina samana tiedon kirjaajasta riippumatta.

Jatkossa kansalliseen sote-tietopohjaan kuuluvat seuraavat uudet tai aiempaa kattavammat tietotuotannon alueet:

- Sosiaalihuollon yksilötason rekisteritiedot
- Ensihoitopalveluista syntyvät tiedot
- Kansalliset laaturekisteritiedot
- Valvontaviranomaisten tuottamat tiedot
- Talous-, toiminta- ja henkilöstötiedot
- Vanhuspalvelujen henkilöstön mitoittamiseen liittyvät tiedot, asiakastyytyväisyys ja asiakkaiden toimintakyky

Uuden tietotuotannon lisäksi Valtava-hankkeessa kehitetään perusterveydenhuollon hoitopääsy tietojen laatua ja kattavuutta kansallisessa sote-tietopohjassa.

Tiedon laatua ja hyödynnettävyyttä parannetaan

Tiedon sisältö ja merkitys säilyvät aina samana tiedon kirjaajasta riippumatta

➤ Kansallisen tietopohjan hyödyt eri toimijoille

HYVINVOINTIALUE

seuraa alueensa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä vertaa tätä tietoa vastaavaan tietoon muista hyvinvointialueista.

KELA

vastaa Kanta-palvelujen hyödynnettävyydestä sote-tiedon toisiokäytössä.

VALVIRA JA AVIT

hyödyntävät ja tuottavat tietoa kansalliseen sote-tietopohjaan, mikä mahdollistaa tulevaisuudessa ennakoivan datapohjaisen valvonnan.

SOTE-HENKILÖSTÖ

saa laadukasta tietoa asiakkaiden palvelujen ja potilaiden hoidon suunnitteluun esimerkiksi tilastoista ja tutkimuksista.

THL

hyödyntää ja tuottaa laadukkaaseen ja ajantasaiseen tietoon perustuvia tilastoja, rekistereitä, tutkimuksia ja vuosittaisia sote-palvelujärjestelmän asiantuntija-arvioita kansallisen ohjauksen tarpeisiin.

STM

hyödyntää strategisessa ohjauksessa kansallisesti vertailukelpoista tietoa, kuten THL:n asiantuntija-arvioita ja Valviran valvontaraportteja.

Sote-tietopohjaa
uudistetaan
Toivo-ohjelman
Valtava-hankkeessa.

Lisätietoja

STM:n käynnistämä Sote-tiedolla johtamisen, ohjauksen ja valvonnan toimeenpano-ohjelma (Toivo) käynnistyi 13.2.2020 ja kestää 31.3.2023 asti.

Ohjelma tukee sote-rakennemuutoksen toimeenpanoa.
soteuudistus.fi/tiedolla-johtaminen
innokyla.fi

Yhteystiedot

Juhana Valo
Toivo-ohjelman ohjelmapäällikkö, STM
p. 0295 163 523, juhana.valo@stm.fi

#soteuudistus
#tiedollajohtaminen